

ODLUKA

o privremenim merama za davaoce finansijskog lizinga u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19

("Sl. glasnik RS", br. 150/2020)

1. Ovom odlukom propisuju se mere i aktivnosti koje je davalac lizinga dužan da primenjuje u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19, omogućavanjem olakšica u otplati obaveza primaocima lizinga.

2. Davalac lizinga je dužan da primaocu lizinga (fizičkom licu, poljoprivredniku, preduzetniku i privrednom društvu), na njegov zahtev, odobri olakšicu u otplati obaveza u skladu sa ovom odlukom (u daljem tekstu: olakšica), ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

– primalac lizinga nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema davaocu lizinga, odnosno može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza usled pandemije COVID-19;

– primalac lizinga na dan 29. februara 2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, nije kasnio u izmirivanju obaveza prema davaocu lizinga duže od 90 dana po osnovu ugovora o lizingu;

U smislu stava 1. alineja prva ove tačke, smatra se da primalac lizinga koji je fizičko lice nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema davaocu lizinga, odnosno da može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza, ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

– primalac lizinga je na dan stupanja na snagu ove odluke u docnji dužoj od 30 dana po osnovu bilo koje obaveze prema davaocu lizinga proistekle po osnovu ugovora o lizingu;

– primalac lizinga na dan podnošenja zahteva iz tačke 4. ove odluke ima status nezaposlenog lica;

– primalac lizinga je u poslednja tri meseca ostvario prosečni neto mesečni prihod po osnovu zarade ili penzije koji je ispod prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjim podacima nadležnog organa;

– primalac lizinga je u poslednja tri meseca ostvario prosečni neto mesečni prihod koji ne prelazi 120.000 dinara i koji je manji za 10% ili više u odnosu na prihod pre 15. marta 2020. godine, a iznos ukupnih mesečnih kreditnih obaveza primaoca lizinga, prelazi 40% prosečnog neto mesečnog prihoda primaoca lizinga u poslednja tri meseca;

– davalac lizinga je na osnovu obrazloženog zahteva primaoca lizinga, u skladu sa svojim unutrašnjim aktima, ocenio da usled pandemije COVID-19 postoje druge činjenice i okolnosti koje su uticale na pogoršanje finansijskog položaja primaoca lizinga i time na mogućnost tog primaoca lizinga da uredno izmiruje svoje obaveze prema davaocu lizinga.

U smislu stava 1. alineja prva ove tačke, smatra se da primalac lizinga koji je poljoprivrednik, preduzetnik ili privredno društvo nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema davaocu lizinga odnosno da može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza, ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- primalac lizinga je na dan stupanja na snagu ove odluke u docnji dužoj od 30 dana po osnovu bilo koje obaveze proistekle po osnovu ugovora o lizingu;
- primalac lizinga u periodu do dana podnošenja zahteva iz tačke 4. ove odluke, ima pad poslovnog prihoda, odnosno prometa od najmanje 15% u 2020. godini u odnosu na isti period u 2019. godini;
- došlo je do prekida poslovanja primaoca lizinga u neprekidnom trajanju od najmanje 30 dana usled pandemije COVID-19;
- davalac lizinga je na osnovu obrazloženog zahteva primaoca lizinga, u skladu sa svojim unutrašnjim aktima, ocenio da usled pandemije COVID-19 postoje druge činjenice i okolnosti koje su uticale na pogoršanje finansijskog položaja primaoca lizinga i time na mogućnost tog primaoca lizinga da uredno izmiruje svoje obaveze prema davaocu lizinga.

U smislu stava 2. alineja četvrta ove tačke pod ukupnim mesečnim kreditnim obavezama primaoca lizinga podrazumava se zbir ovih obaveza po kreditima – uključujući kredite po transakcionim računima (minusi po transakcionim računima) i obaveze po kreditnim karticama (mesečna obaveza od ukupno odobrenog kredita po kartici) – aktiviranih jemstava po kreditima i obaveza iz ugovora o finansijskom lizingu, s tim što davalac lizinga u ukupne mesečne kreditne obaveze, u skladu sa svojim aktima, može uključiti i druge obaveze primalaca lizinga.

3. Olakšicom se u smislu ove odluke smatra reprogram obaveza primaoca lizinga.

Uslovi otplate obaveza ugovoreni odobravanjem ove olakšice ne mogu biti nepovoljniji za primaoca lizinga u odnosu na prvobitno, odnosno ranije ugovorene uslove.

Reprogram obaveza po osnovu ugovora o lizingu jeste promena uslova po datom ugovoru na način da se primaocu lizinga omogući grejs period u otplati svih njegovih obaveza prema davaocu lizinga po tom ugovoru u trajanju od šest meseci, u toku kojeg davalac lizinga ne naplaćuje potraživanja po osnovu glavnice, pri čemu u tom periodu obračunava redovnu (ugovorenu) kamatu, a rok otplate tog ugovora o lizingu se produžava na način da iznos anuiteta (mesečne obaveze primaoca lizinga) po isteku grejs perioda, a do kraja novog roka otplate ugovora o lizingu ne bude veći od iznosa u periodu pre primene olakšice.

Ako je primaocu lizinga odobrena olakšica u skladu sa ovom odlukom, smatra se da je docnja u izmirivanju obaveza tog primaoca lizinga prema davaocu lizinga po osnovu ugovora o lizingu koji se reprogramira, prestala da teče danom podnošenja zahteva iz tačke 4. ove odluke, a docnja primaoca lizinga prema davaocu lizinga utvrđuje se prema novom ugovorenom planu otplate.

Olakšica, odnosno reprogram iz ove tačke može biti ugovoren tako da se kamata obračunata za vreme trajanja grejs perioda naplaćuje u toku trajanja tog perioda ili nakon prestanka tog perioda, u zavisnosti od toga za koji se model olakšice primalac lizinga opredeli u zahtevu iz tačke 4. ove odluke.

Ako je ugovoreno da se kamata obračunata za vreme trajanja grejs perioda naplaćuje nakon prestanka tog perioda, u skladu sa stavom 5. ove tačke, kamata može da se pripíše dugu, a raspoređuje se ravnomerno na rok otplate iz stava 3. ove tačke, pri čemu je davalac lizinga dužan da s tim upozna primaoca lizinga pre zaključenja ugovora, odnosno početka primene grejs perioda.

Na obaveze primaoca lizinga po osnovu kamate obračunate za vreme trajanja zastoja u otplati obaveza (moratorijuma) u smislu propisa o privremenim merama za davaoce lizinga u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema, olakšica se primenjuje na način da se ta kamata naplaćuje nakon prestanka grejs perioda, nastavlja da se ravnomerno raspoređuje na period otplate lizing naknade i ne pripisuje se ostatku duga.

4. Davalac lizinga je dužan da, u roku od pet radnih dana od dana stupanja na snagu ove odluke, na početnoj strani svoje internet prezentacije i u svojim poslovnim prostorijama objavi obaveštenje o tome da primaoci lizinga koji usled pandemije COVID-19 nisu u mogućnosti da izmiruju obaveze prema davaocu lizinga, odnosno koji imaju poteškoće u izmirivanju tih obaveza, mogu podneti davaocu lizinga zahtev za odobravanje olakšice u skladu sa ovom odlukom.

Davalac lizinga je dužan da svim svojim primaocima lizinga koji su na dan 30. novembra 2020. godine u docnji dužoj od 30 dana po osnovu bilo koje obaveze po osnovu ugovora o lizingu dostavi i individualno obaveštenje iz stava 1. ove tačke, ako su ispunjeni uslovi iz tačke 2. stav 1. alineja druga ove odluke.

Davalac lizinga obaveštenje iz stava 2. ove tačke dostavlja do 31. decembra 2020. godine.

Obaveštenje iz st. 1. i 2. ove tačke sadrži jasne, precizne i potpune informacije koje se odnose na:

- mogućnost podnošenja zahteva za odobravanje olakšice (u daljem tekstu: zahtev), uz navođenje uslova za njegovo odobravanje;
- olakšicu u otplati obaveza na koje se zahtev može odnositi, uz istaknutu napomenu da primalac lizinga ima mogućnost izbora između ponuđenih modela olakšica (na način da izabere da li će kamatu obračunatu za vreme trajanja grejs perioda plaćati u toku trajanja tog perioda ili po njegovom prestanku);
- način podnošenja zahteva;
- reprezentativni primer iznosa obaveza po osnovu konkretnog ugovora o lizingu pre i nakon primene olakšice, a koji sadrži sve elemente na osnovu kojih se mogu utvrditi uslovi pod kojima se olakšica primenjuje i moguće načine otplate obaveza koje se obračunavaju u grejs periodu (u toku grejs perioda ili po prestanku tog perioda).

Primalac lizinga može podneti davaocu lizinga zahtev najkasnije 30. aprila 2021. godine, u poslovnim prostorijama davaoca lizinga, elektronski ili poštom.

Davalac lizinga je dužan da o zahtevu primaoca lizinga odluči i o toj odluci obavesti primaoca lizinga u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

5. Davalac lizinga je dužan da unutrašnjim aktima uredi:

- način na koji utvrđuje ispunjenost uslova iz tačke 2. stav 2. alineja peta, odnosno iz tačke 2. stav 3. alineja četvrta ove odluke;
- ovlašćenja i odgovornosti organa i zaposlenih u davaocu lizinga u procesu sprovođenja mera i aktivnosti iz ove odluke;
- sistem praćenja i izveštavanja o merama i aktivnostima iz ove odluke i rezultatima njihove primene;
- postupak komunikacije sa primaocima lizinga u smislu ove odluke.

6. Davalac lizinga dostavlja Narodnoj banci Srbije izveštaj o merama i aktivnostima preduzetim u cilju omogućavanja olakšice, kao i njihovim rezultatima.

Izveštaj iz stava 1. ove tačke davalac lizinga dostavlja na obrascu *Mesečni izveštaj o omogućenim olakšicama u otplati*, koji je kao *Prilog 1* odštampan uz ovu odluku i njen je sastavni deo.

Izveštaj iz stava 1. ove tačke davalac lizinga dostavlja najkasnije 20. u mesecu sa stanjem na dan poslednjeg kalendarskog dana prethodnog meseca.

Prvi izveštaj iz stava 1. ove tačke, davalac lizinga je dužan da dostavi do 20. januara 2021. godine, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine.

Davalac lizinga izveštaj iz stava 1. ove tačke dostavlja zaključno sa stanjem na dan 30. aprila 2021. godine do 20. maja 2021. godine.

Izuzetno, izveštaj iz stava 1. ove tačke u delu koji se odnosi na praćenje tretmana potraživanja od primaoca lizinga nakon isteka perioda primene olakšice – davalac lizinga dostavlja zaključno sa stanjem na dan 31. marta 2022. godine, najkasnije 20. aprila 2022. godine.

7. Davalac lizinga ne može naplatiti naknadu za preduzimanje mera i aktivnosti u skladu sa ovom odlukom, kao ni troškove koje može imati u vezi s tim merama i aktivnostima, uključujući i troškove za obradu zahteva primalaca lizinga, osim troškova neophodnih za odobravanje potraživanja a koje ne utvrđuje davalac lizinga (npr. kreditni biro i registar lizinga).

8. Potraživanja davaoca lizinga prema dužnicima kojima su odobrene olakšice zadržavaju isti regulatorni tretman koji su imala na dan stupanja na snagu ove odluke.

Regulatorni tretman iz stava 1. ove tačke primenjuje se na potraživanja iz tog stava i u periodu nakon odobravanja olakšice, sve dok su za to ispunjeni uslovi u smislu propisa Narodne banke Srbije.

Odobrovanje olakšica dužnicima u skladu sa ovom odlukom ne podrazumeva nužno da je došlo i do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Postupanje davaoca lizinga u skladu sa odredbama ove odluke ne smatra se uvođenjem novog proizvoda u smislu odluke kojom se uređuje upravljanje rizicima davaoca lizinga koji nastaju po osnovu uvođenja novih proizvoda/usluga.

9. Davalac lizinga je dužan da svoje unutrašnje akte uskladi sa odredbama ove odluke do 31. decembra 2020. godine i da ih dostavi Narodnoj banci Srbije odmah po njihovom usvajanju.

10. Ova odluka primenjuje se na obaveze po osnovu ugovora o lizingu odobrenih primaocu lizinga do stupanja na snagu ove odluke.

11. Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

AKTIVA sistem doo

Osnivanje preduzeća i radnji | Računovodstvena agencija | Poresko savetovanje
Propisi besplatno www.aktivasisistem.com Obrasci besplatno

Misija, vizija, cilj

Profesionalnim pružanjem usluga najvišeg nivoa iz oblasti administrativno - ekonomsko - finansijsko - pravnog segmenta poslovanja, od osnivanja firme pa tokom celog njenog postojanja, na ekonomičan način omogućiti mikro i malim preduzećima i preduzetnicima da se u celosti posvete svojoj osnovnoj delatnosti, a administraciju da sa poverenjem prepuste Agenciji.
